

**EESTI VABARIIGI JA UKRAINA
LEPING
ÕIGUSABI JA ÕIGUSSUHETE KOHTA
TSIVIIL- NING KRIMINAALASJADES**

Eesti Vabariik ja Ukraina, keda edaspidi nimetatakse "Lepingupoolteks",

Pidades tähtsaks koostöö arendamist õigusabi osutamisel tsiviil- ja kriminaalasjades,

Leppisid kokku alljärgnevas:

**ESIMENE OSA
ÜLDSÄTTED**

**Artikkel 1
Õiguskaitse**

1. Ühe lepingupoole kodanikel on teise lepingupoole territooriumil oma isiklike ja varaliste õiguste suhtes samasugune õiguskaitse nagu selle lepingupoole kodanikel.

See kehtib ka vastavalt ühe lepingupoole seadusandlusele moodustatud juriidiliste isikute kohta.

2. Ühe lepingupoole kodanikel on õigus vabalt ja takistamatult pöörduda kohtute, prokuratuuri, notariaadi (edaspidi - "Justiitsasutused") ja muude teise lepingupoole asutuste poole, kelle pädevusse kuuluvad tsiviil- ja kriminaalasjad, nad võivad seal esineda, algatada taotlusi, esitada hagisid ja sooritada muid protsessuaalseid toiminguid samadel tingimustel nagu selle lepingupoole kodanikud.

3. Käesoleva lepingu mõttes loetakse tsiviilasjadeks ka perekonnaasjad.

Artikkel 2

Õigusabi

1. Lepingupoolte justiitsasutused osutavad vastastikku õigusabi tsiviil- ja kriminaalasjades kooskõlas käesoleva lepingu sätetega.
2. Justiitsasutused annavad õigusabi ka teistele asutustele, kelle kompetentsi kuuluvad käesoleva artikli punktis 1 nimetatud asjad.
3. Teised asutused, kelle pädevusse kuuluvad käesoleva artikli punktis 1 nimetatud asjad, saavad õigusabi palvel justiitsasutuste kaudu.

Artikkel 3

Õigusabi ulatus

Õigusabi hõlmab järelepärimise saanud lepingupoolte seadusandluses ettenähtud protsessuaalsete toimingute sooritamist nagu poolte, süüdistatavate ja kohtualuste, kannatanute, tunnistajate, ekspertide ülakuulamine, ekspertiiside ja kohtuliku vaatluse läbiviimine, asitõendite üleandmine. Kuriteo toimepannud isikute kriminaalasja algatamine ja väljaandmine, tsiviilasjades langetatud kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine, dokumentide kätteandmine ja edasisaatmine, teise lepingupoolte palvel andmete esitamine süüdistatavate karistuse kohta.

Artikkel 4

Suhtlemise kord

Õigusabi osutamisel suhtlevad lepingupoolte asutused üksteisega Eesti Vabariigi Justiitsministeeriumi ja Riigiprokuratuuri ning Ukraina Justiitsministeeriumi ja Peaprokuratuuri kaudu, kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 5**Keel**

1. Õigusabi osutamise palved ja nende lisad koostatakse järelepärimist esitava lepingupoole keeles ja neile lisatakse tõestatud ära kirjad tõlgetest teise lepingupoole keelde või vene keelde.
2. Tõlge tõestatakse ametliku tõlgi, notari, järelepärimist esitava asutuse ametiisiku või järelepärimist esitava lepingupoole diplomaatilise esinduse või konsulaarasutuse poolt.

Artikkel 6**Dokumentide vormistamine**

Õigusabi osutamise korras justiits- ja muudele asutustele saatetavad dokumendid peavad olema tõendatud pädeva isiku allkirjaga ja kinnitatud järelepärimist esitava asutuse vapipitsoriga.

Artikkel 7**Õigusabi andmise ülesande vorm**

Õigusabi andmise ülesandes peab olema märgitud:

- 1) järelepärimise esitanud asutuse nimetus;
- 2) järelepärimise saanud asutuse nimetus;
- 3) asja nimetus, milles palutakse õigusabi;
- 4) poolte, süüdistavate, kohtualuste või süüdimõistetute perekonna- ja eesnimed, nende kodakondsus, tegevusala ja alatine elu- või asukohta, juriidiliste isikute puhul aga nende nimetus ja asukoht;
- 5) nende volinike nimed ja aadressid;
- 6) ülesande sisu, kriminaalasjades aga ka toimepandud kuriteo tehjolude kirjeldus ja selle juriidiline kvalifikatsioon järelepärimise esitanud lepingupoole kriminaalkoodeksi järgi.

Artikkel 8

Täitmise kord

1. Õigusabi andmise ülesande täitmisel kohaldab justiitsasutus, kellele ülesanne on suunatud, oma riigi seadusandlust. Kuid asutuse palvel, kellelt ülesanne lähtub, võib ta rakendada selle lepingupoole protsessuaalseid norme, kellelt ülesanne lähtub, kuivõrd need ei ole vastuolus tema riigi seadusandlusega.
2. Kui justiitsasutus, kelle poole ülesanne on suunatud, ei ole pädev seda täitma, saadab ta ülesande edasi pädevale justiitsasutusele ja informeerib sellest asutust, kellelt ülesanne lähtub.
3. Justiitsasutus, kelle poole ülesanne on suunatud, informeerib vastava taotluse saamise puhul asutust, kellelt ülesanne lähtub, ülesande täitmise ajast ja kohast.
4. Pärast ülesande täitmist saadab justiitsasutus, kelle poole ülesanne on suunatud, dokumendid asutusele, kellelt ülesanne lähtub, juhul, kui õigusabi ei ole võimalik anda, saadab järelepärimise saanud asutus ülesande tagasi ja teavitab selle täitmist takistavatest asjaoludest.

Artikkel 9

Dokumentide kätteandmise kord

1. Järelepärimise saanud asutus annab dokumendid kätte vastavalt tema riigis kehtivatele eeskirjadele, kui kätteantavad dokumendid on koostatud tema keeles või varustatud tõestatud tõlkega. Neil juhtudel, kui dokumendid ei ole koostatud järelepärimise saanud lepingupoole keeles või ei ole varustatud tõlkega, antakse nad üle saajale, kui ta on vabatahtlikult nõus neid vastu võtma.
2. Kätteandmise palvel peab olema ära näidatud saaja täpne aadress ja kätteantava dokumendi nimetus. Kui kätteandmise palvel märgitud aadress on osutunud mittetäielikuks või ebatäpseks, rakendab järelepärimise saanud asutus oma seadusandluse kohaselt abinõusid täpse aadressi kindlakstegemiseks.

Artikkel 10

Dokumentide kätteandmise kinnitamine

Dokumentide kätteandmise kinnitamine vormistatakse vastavalt järelepärimise saanud lepingupoole territooriumil kehtivatele eeskirjadele. Kinnituses peab olema märgitud kätteandmise aeg ja koht, samuti isik, kellele dokument kätte anti.

Artikkel 11

Dokumentide kätteandmine ja kodanike ülekuulamine diplomaatiliste esinduste või konsulaarasutuste kaudu

Lepingupoolel on õigus dokumente kätte anda ja oma kodanikke üle kuulata oma diplomaatiliste esinduste või konsulaarasutuste kaudu. Seejuures ei tohi rakendada sunniabinõusid.

Artikkel 12

Kannatanu, tunnistaja, eksperdi kutsumine välismaale

1. Kui eeluurimise või kohtuliku arutamise ajal ühe lepingupoole territooriumil tekib vajadus kutsuda kohale teise lepingupoole territooriumil viibiv kannatanu, tunnistaja, ekspert isiklikult, tuleb pöörduda selle lepingupoole vastava organi poole ülesandega kutse kätte anda.
2. Kutse ei tohi sisaldada sanktsiooni väljakutsutava mitteilumuse korral.
3. Kannatanut, tunnistajat, eksperti, kes oma kodakondsusest olenemata ilmus kutse kohaselt vabatahtlikult teise lepingupoole vastavasse organisse, ei tohi selle lepingupoole territooriumil võtta kriminaal- või administratiivvastutusele, võtta vahi alla või karistada seoses mingi teoga, mis on toime pandud enne tema riigi piiri ületamist. Neid isikuid ei või samuti võtta kriminaal- või administratiivvastutusele, võtta vahi alla ega karistada seoses nende tunnistajaütlustega või ekspertarvamustega või seoses uurimise objektiks oleva teoga.

4. See privileeg ei käi kannatanu, tunnistaja, eksperdi kohta, kui ta ei lahku järelepärimise esitanud lepingupoole territooriumilt 15 päeva jooksul arvates hektist, mil talle teatakse, et tema kohalolek ei ole vajalik. Selle tähtaja hulka ei arvata aega, mille jooksul kannatanu, tunnistaja, ekspert ei saanud temast mitteolenevatel asjaoludel lahkuda järelepärimise esitanud lepingupoole territooriumilt.

5. Kannatanutel, tunnistajatel, ekspertidel, kes on kutse kohaselt ilmunud teise lepingupoole territooriumile, on õigus saada neid väljakutsunud organilt hüvitust välismaale sõitmise ja seal viibimisega seotud kulude eest, samuti töölt eemalviibimise päevade eest saamata jäänud töötasu hüvitamisele, ekspertidel on peale selle õigus saada tasu tehtud ekspertiisi eest. Väljakutses peab olema ära näidatud, millistele väljamaksetele väljakutsutud isikutele on õigus, nende taotlusel maksab lepingupool, kellelt väljakutse lähtub, välja avansi vastavate kulutuste katmiseks.

Artikkel 13

Dokumentide kehtivus

1. Ühe lepingupoole vastava asutuse poolt koostatud või tõestatud dokumentidel, mis on kinnitatud pitsoriga ja tõestatud pädeva isiku allkirjaga, on teise lepingupoole territooriumil dokumendi jõud ilma mingi muu tõenduseta. See käib ka ärakirjade ja tõlgete kohta, mis on tõestatud vastava organi poolt.

2. Ühe lepingupoole territooriumil ametlikuks tunnistatavad dokumendid loetakse ametlikuks ka teise lepingupoole territooriumil.

Artikkel 14**Õigusabi osutamisega seotud kulud**

1. Kumbki lepingupool kannab kulud, mis on seotud õigusabi andmisega tema territooriumil.
2. Asutus, kelle poole järelepärimine on pööratud, teatab järelepärimise esitanud asutusele kulude suuruse. Kui asutus, kellelt ülesanne lähtub, nõuab need kulud sisse isikult, kes on kohustatud need hüvitama, laekuvad sissenõutud summad selle lepingupoole kasuks, kes need sisse nõudis.

Artikkel 15**Informatsiooni andmine**

Eesti Vabariigi Justiitsministeerium ja Riigiprokuratuur ning Ukraina Justiitsministeerium ja Peaprokuratuur annavad teineteisele palve korral informatsiooni nende riikides kehtivast või kehtinud seadusandlusest ja selle justiitsasutuste poolt kohaldamise küsimustest.

Artikkel 16**Tasuta õiguskaitse**

Lepingupoolte seadusandluses ettenähtud juhtudel osutatakse ühe lepingupoole kodanikele teise lepingupoole kohtutes ja muudes asutustes tasuta õigusabi ja tagatakse tasuta õigusabi ja tagatakse tasuta kohtumenetlus samadel alustel ja samade eelistega nagu selle lepingupoole kodanikelegi.

Artikkel 17

Perekonnaseisutõendite ja muude dokumentide saatmine

1. Ühe lepingupoole perekonnaseisuaktide registreerimise organid saadavad teise lepingupoole usutiitsasutuste taotlusel otseselt väljavõtteid perekonnaseisuaktide registreerimise kirjetest ametkondlikuks kasutamiseks.
2. Ühe lepingupoole kodanike taotlusel perekonnaseisuaktide registreerimise tunnistuste väljasaatmiseks võidakse otseselt vastavale teise lepingupoole perekonnaseisuaktide registreerimise organile. Need dokumendid saab avaldaja kätte selle lepingupoole vahendusel, kelle organ need dokumendid välja andis.
3. Dokumendid hariduse, tööstaaži ja muu kohta, mis puudutavad kodanike isiklikke ja varalisi õigusi ja huvisid, antakse kätte ja saadetakse kätte käesoleva artikli punktis 2 ettenähtud korras.
4. Käesoleva artikli punktides 1-3 nimetatud dokumendid saadetakse kätte ilma tõlketa ja tasuta.

Artikkel 18

Õigusabi andmisest keeldumine

Õigusabi ei anta, kui selle andmine võib tuua kahju järelepärimise saanud lepingupoole suveräänsusele või julgeolekule või kui see on vastuolus tema seadusandluse põhiprintsiipidega.

**TEINE OSA
ERISÄTTED**

**1.JAGU
ÕIGUSABI JA ÕIGUSSUHTED TSIVILASJADES**

**Artikkel 19
Kohtukuludest vabastamine**

Ühe lepingupoole kodanikud vabastatakse teise lepingupoole territooriumil kohtukulude tasumisest samadel alustel ja sellesamas ulatuses nagu selle lepingupoole kodanikudki.

**Artikkel 20
Dokumentide väljaandmine isikliku, perekondliku ja varalise seisundi kohta**

1. Dokument isikliku, perekondliku ja varalise seisundi kohta, mis on vajalik kohtukuludest vabastamise loa saamiseks, antakse välja selle lepingupoole pädeva organi poolt, kelle territooriumil avaldajal on elu- või asukoht.
2. Kui avaldajal ei ole lepingupoolte territooriumil elu- ega asukohta, siis piisab dokumendist, mille on välja andnud või tõestanud tema riigi diplomaatiline esindus või konsulaarasutus.
3. Kohtukuludest vabastamise taotluse kohta otsust langetav kohus võib dokumendi väljaandnud organilt küsida lisaselgitust.

Artikkel 21**Kohtute pädevus**

1. Kui käesolev leping ei näe ette teisiti, on kummagi lepingupoole kohtud pädevad menetlema tsiviilasju, kui kostjal on tema territooriumil elukoht. Juriidiliste isikute vastu esitatud hagides on nad pädevad siis, kui selle lepingupoole territooriumil asub juriidilise isiku haldusorgan, esindus või filiaal.
2. Lepingupoolte kohtud menetlevad asju ka muudel juhtudel, kui selleks on olemas poolte kirjalik kokkulepe. Sellise kokkuleppe olemasolul lõpetab kohus kostja avalduse alusel menetluse, kui see avaldus on tehtud enne vastuväidete esitamist hagi olemuse kohta. Kohtute ainupädevust ei saa muuta poolte kokkuleppel.
3. Kui mõlemate lepingupoolte kohtutes, kes on käesoleva lepingu kohaselt pädevad, algatatakse asja menetlus samade poolte vahel, sellesama eseme kohta ja selsamal alusel, lõpetab menetluse kohus, kes algatas asja hiljem.

Artikkel 22**Õigusvõime ja teovõime**

1. Füüsilise isiku teovõime ja õigusvõime määratakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle kodanik see isik on.
2. Juriidilise isiku õigusvõime määratakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle territooriumil ta on moodustatud.

Artikkel 23**Teovõime piiramine või isiku teovõimetuks tunnistamine**

1. Isiku teovõime piiramisel või tema teovõimetuks tunnistamisel kohaldatakse selle lepingupoole seadusandlust ja on pädevad selle lepingupoole asutused, kelle kodanik see isik on.

2. Kui ühe lepingupoole asutus teeb kindlaks, et on alust selle lepingupoole territooriumil elu- või asukohta omava teise lepingupoole kodaniku teovõime piiramiseks või teovõimetuks tunnistamiseks, informeerib ta sellest teise lepingupoole vastavat asutust. Kui sel viisil informeeritud asutus teatab, et ta annab õiguse sooritada edasisi toiminguid selle isiku elu- või asukoha asutusele või ei avalda oma arvamust kolme kuu jooksul, võib selle isiku elu- või asukoha asutus ajada tema teovõime piiramise või teovõimetuks tunnistamise asja vastavalt oma riigi seadusandlustele, kui alused selleks on ette nähtud ka selle lepingupoole seadusandluses, kelle kodanik see isik on. Otsus teovõime piiramise või teovõimetuks tunnistamise kohta tuleb saata teise lepingupoole vastavale asutusele.

3. Käesoleva artikli punktide 1 ja 2 sätteid kohaldatakse ka isiku teovõime piiramise tühistamisel või kodaniku teovõime taastamisel.

4. Edasilükkamatutel juhtumitel võib selle isiku elu- või asukoha asutus, kelle suhtes püstitatakse küsimus teovõime piiramisest või tema teovõimetuks tunnistamiseks ja kes on teise lepingupoole kodanik, ise võtta vajalikke meetmeid selle isiku või tema vara kaitseks. Nende meetmetega seoses vastuvõetud otsused tuleb saata selle lepingupoole vastavale asutusele, kelle kodanik see isik on, need otsused kuuluvad tühistamisele, kui selle lepingupoole asutus otsustab teisiti.

Artikkel 24

Teadmata äraolijaks tunnistamine, surnuks kuulutamine ja surma fakti tuvastamine

1. Teadmata äraolijaks tunnistamise ja surnuks kuulutamise või surma fakti tuvastamise asjades on pädevad selle lepingupoole asutused, kelle kodanik oli isik sel ajal, kui ta viimastel andmetel oli elus.
2. Ühe lepingupoole asutused võivad tunnistada teise lepingupoole kodaniku teadmata äraolijaks või surnuks, samuti tuvastada tema surma fakti tema territooriumil elavate isikute taotlusel, kui nende õigused ja huvid põhinevad selle lepingupoole seadusandlusel.
3. Käesoleva artikli punktides 1 ja 2 ettenähtud juhtudel kohaldavad lepingupoolte asutused oma riigi seadusandlust.

Artikkel 25

Abielu sõlmimine

1. Abielu sõlmimise tingimused määratakse iga abielluja jaoks selle lepingupoole seadusandlusega, kelle kodanik ta on. Peale selle tuleb abielu sõlmimise takistuste suhtes kinni pidada selle lepingupoole seadusandluse nõuetest, kelle territooriumil abielu sõlmitakse.
2. Abielu sõlmimise vorm määratakse kindlaks selle lepingupoole seadusandlusega, kelle territooriumil abielu sõlmitakse.

Artikkel 26**Abikaasade isiklikud ja varalised õigussuhted**

1. Abikaasade isiklikud ja varalised õigussuhted määratakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle territooriumil neil on ühine elukoht.
2. Kui üks abikaasa elab ühe lepingupoole territooriumil, teine aga teise lepingupoole territooriumil ja mõlemal abikaasal on üks ning seesama kodakondsus, määratakse nende isiklikud ja varalised õigussuhted selle lepingupoole seadusandlusega, kelle kodanikud nad on.
3. Kui üks abikaasa on ühe lepingupoole, teine aga teise lepingupoole kodanik ning üks neist elab ühe, teine aga teise lepingupoole territooriumil, määratakse nende isiklikud ja varalised õigussuhted selle lepingupoole seadusandlusega, kelle territooriumil neil oli viimane ühine elukoht.
4. Kui käesoleva artikli punktis 3 nimetatud isikutele ei olnud ühist elukohta lepingupoolte territooriumil, kohaldatakse selle lepingupoole seadusandlust, kelle asutus asja menetleb.

Artikkel 27**Abielu lahutamine ja kehtetuks tunnistamine**

1. Abielu lahutamise asjades kohaldatakse selle lepingupoole seadusandlust ja on pädevad selle lepingupoole asutused, kelle kodanikud abikaasad olid avalduse esitamise hetkel. Kui abikaasadel on elukoht teise lepingupoole territooriumil, on pädevad ka selle lepingupoole asutused.
2. Kui abielu lahutamise avalduse esitamise hetkel on üks abikaasa ühe lepingupoole, teine aga teise lepingupoole kodanik ja kui üks neist elab ühe, teine aga teise lepingupoole territooriumil, on pädevad mõlema lepingupoole asutused. Seejuures kohaldavad nad oma riigi seadusandlust.

3. Abielu kehtetuks tunnistamise asjades kohaldatakse selle lepingupoole seadusandlust, mida vastavalt käesoleva lepingu artiklile 25 kohaldatai abielu sõlmimisel. Seejuures määratakse kohtute pädevus vastavalt käesoleva artikli punktide 1 ja 2 alusel.

Artikkel 28

Vanemate ja laste vahelised õigussuhted

1. Isaduse tuvastamise ja vaidlustamise ning kõnesolevast abielust lapse sünni tuvastamise asju otsustatakse vastavalt selle lepingupoole seadusandlusele, kelle kodanik laps on sünni järgi.
2. Vanemate ja laste vahelised õigussuhted määratakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle territooriumil neil on ühine elukoht.
3. Kui kellelgi vanematest ja lastest on elukoht teise lepingupoole territooriumil, määratakse nende vahelised õigussuhted selle lepingupoole seadusandlusega, kelle kodanik on laps.
4. Vallaslapse ning tema ema ja isa vahelisi õigussuhteid määratakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle kodanik laps on.
5. Käesoleva artikli punktides 1-4 märgitud õigussuhetes otsuste langetamiseks on pädevad selle lepingupoole kohtud, kelle seadusandlust tuleb kohaldada nendel juhtudel.
6. Kui hageja ja kostja elavad ühe lepingupoole territooriumil, on pädevad ka selle lepingupoole kohtud käesoleva artikli punktide 1 ja 4 järgimise korral.

Artikkel 29**Lapsendamine**

1. Lapsendamisel rakendatakse selle lepingupoole seadusandlust, kelle kodanik on lapsendaja taotluse esitamise ajal. Kui lapsendaja on ühe lepingupoole kodanik, aga tema elukoht on teise lepingupoole territooriumil, kohaldatakse selle lepingupoole seadusandlust.
2. Kui seda nõuab selle lepingupoole seadusandlus, kelle kodanik on lapsendatav, on lapsendamiseks vajalik lapsendatava, tema seadusliku esindaja nõusolek, pädeva riigiasutuse luba, samuti rakendatakse piiranguid lapsendamise suhtes, mis on seotud lapsendatava elukoha muutmiselega elukoha vastu teises riigis.
3. Kui lapse lapsendavad abikaasad, kellest üks on ühe lepingupoole, teine aga teise lepingupoole kodanik, peab järgima mõlema lepingupoole seadusandluses ettenähtud nõudeid. Kui abikaasade elukoht on ühe lepingupoole territooriumil, rakendatakse selle lepingupoole seadusandlust.
4. Üaltoodud punktide sätted puudutavad vastavalt lapsendamise tühistamist ja selle kehtetuks tunnistamist.
5. Lapsendamise, lapsendamise tühistamise ja kehtetuks tunnistamise asjades on pädevad selle lepingupoole organ, kelle kodanik on lapsendaja taotluse esitamise ajal. Kui lapsendatav on ühe lepingupoole kodanik, kuid elab teise lepingupoole territooriumil, kus on ka lapsendaja elukoht, on pädev ka selle lepingupoole organ.

Artikkel 30**Eestkoste ja hooldus**

1. Kui käesolev leping ei näe ette teisiti, on lepingupoolte kodanike üle eestkoste ja hoolduse seadmise asjades pädev selle lepingupoole eestkoste- ja hooldusorgan, kelle kodanik on eestkoste- või hooldusalune isik. Seejuures rakendatakse selle lepingupoole seadusandlust.

2. Eestkostja või hooldaja ning eestkoste- või hooldusaluse isiku vahelised õigussuhted määratakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle eestkoste- ja hooldusorgan määras eestkostja või hooldaja.

3. Kui eestkoste- või hooldusabinõusid on vaja eestkoste- või hooldusaluse isiku huvides, kelle elu- või asukoht või vara asub teise lepingupoole territooriumil, peab selle lepingupoole eestkoste- ja hooldusorgan viivitamatult informeerima vastavalt käesoleva artikli punktile 1 pädevast lepingupoole eestkoste- ja hooldusorganit.

4. Edasilükkamatutel juhtumitel võib teise lepingupoole eestkoste- ja hooldusorgan ise rakendada vajalikke abinõusid, kuid ta peab esialgselt rakendatud abinõudest viivitamatult teatama käesoleva artikli 1 kohaselt pädevale eestkoste- ja hooldusorganile. Rakendatud abinõud jäävad jõusse, kuni see organ ei langeta teistsugust otsust.

5. Vastavalt käesoleva artikli punktile 1 pädev eestkoste- ja hooldusorgan võib anda eestkoste või hoolduse üle teise lepingupoole vastavatele organitele, kui eestkoste- või hooldusaluse isiku elu- või asukoht või vara asub selle lepingupoole territooriumil. Üleandmine on kehtiv ainult sel juhtumil, kui järelepärimise saanud organ annab nõusoleku võtta vastu eestkoste või hoolduse ja informeerib sellest järelepärimise esitanud organit.

6. Organ, kes käesoleva artikli punkti 5 kohaselt võttis üle eestkoste või hoolduse, teostab seda vastavalt oma riigi seadusandlusele. Kuid tal ei ole õigust langetada otsust küsimustes, mis puudutavad eestkoste- või hooldusaluse isiku isiklikku staatust, ent ta võib anda nõusoleku abielu sõlmimiseks, mis on vajalik selle lepingupoole seadusandluse järgi, kelle kodanik see isik on.

Artikkel 31

Omandiõigus

1. Omandiõigus kinnisvarale määratakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle territooriumil kinnisvara asub.

2. Omandiõigus liiklusvahenditele, mis kuuluvad riiklikesse registritesse kandmisele, määratakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle territooriumil asub liiklusvahendi registreerimist teostav organ.

3. Omandiõiguse või varale muu asjaõiguse tekkimine ja lõppemine määratakse selle lepingupoole seadusandluse alusel, kelle territooriumil vara asus sel hetkel, kui leidis aset toiming või muu asjaolu, mis oli selle õiguse tekkimise või lõppemise aluseks. Omandiõiguse või muu asjaõiguse tekkimine ja lõppemine vara suhtes, mis on tehingu objektiks, määratakse tehingu teostamise koha seadusandluse alusel, kui poolte kokkulepe ei näe ette teisiti.

Artikkel 32

Tehingu vorm

1. Tehingu vorm määratakse selle teostamise koha seadusandluse järgi.
2. Kinnisvaraga ja õigusega sellele teostatava tehingu vorm määratakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle territooriumil selline vara asub.

Artikkel 33

Kahju hüvitamine

1. Kahju hüvitamise kohustused, välja arvatud lepingutest ja teistest õiguspärastest toimingutest tulenevad, määratakse selle lepingupoole seadusandluse järgi, kelle territooriumil leidis aset toiming või muu asjaolu, mis oli kahju hüvitamise nõude aluseks.
2. Kui kahju tekitaja ja kannatanu on ühe lepingupoole kodanikud, kohaldatakse selle lepingupoole seadusandlust, kelle kohtusse avaldus on antud.

3. Käesoleva artikli punktides 1 ja 2 nimetatud asjades on pädev selle lepingupoole kohus, kelle territooriumil leidis aset toiming või muu asjaolu, mis oli kahju hüvitamise nõude aluseks. Kannatanu võib samuti esitada hagi selle lepingupoole kohtule, kelle territooriumil elab kostja.

Artikkel 34

Pärimisõigus

1. Vallasvara pärimise õigust reguleeritakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle territooriumil pärandajal oli viimane alaline elukoht.
2. Kinnisvara pärimise õigust reguleeritakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle territooriumil vara asub.
3. Ühe lepingupoole kodanikud võrdsustatakse tema territooriumil elavate teise lepingupoole kodanikega õigustes koostada või tühistada testamenti varale, mis asub teise lepingupoole territooriumil, või õigustele, mida tuleb seal teostada, samuti õigustes omandada pärimise teel vara või õigusi. Vara või õigused lähevad neile üle nendelsamadel tingimustel, mis on kehtestatud lepingupoole kodanikele, kes elavad tema territooriumil.

Artikkel 35

Pärandi üleminek riigile

Kui lepingupoolte seadusandluse järgi pärandvara, mille seaduse järgi pärib riik, läheb üle riigi omandusse, antakse vallasvara üle riigile, kelle kodanik pärandaja oli surma hetkel, kinnisvara aga läheb selle riigi omandusse, kelle territooriumil ta asub.

Artikkel 36

Testamendi vorm

Testamendi vorm määratakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle kodanik oli pärandaja testamendi koostamise hetkel. Kuid piisab, kui järgitakse selle lepingupoole seadusandlust, kelle territooriumil testament koostati. Seda sätet kohaldatakse ka testamendi tühistamise suhtes.

Artikkel 37

Pädevus pärimisasjades

1. Menetlust vallasvara pärimise asjades, välja arvatud käesoleva artikli punktis 2 ettenähtud juhud, toimetavad selle lepingupoole asutused, kelle territooriumil oli pärandaja viimane alaline elukoht.
2. Kui kogu pärandvallasvara asub selle lepingupoole territooriumil, kus pärandajal ei olnud viimast alalist elukohta, toimetavad menetlust pärimise asjades pärija või annakusaaja avalduse alusel selle lepingupoole asutused, kui sellega on nõus kõik pärijad.
3. Kinnisvara pärimise asjades toimetavad menetlust selle lepingupoole asutused, kelle territooriumil see vara asub.
4. Käesoleva artikli sätteid kohaldatakse ka pärimisasjades tekkivatele vaidlustele.

Artikkel 38

Pärandi kaitse abinõud

1. Ühe lepingupoole pädevad organid rakendavad vastavalt oma seadusandlusele vajalikke abinõusid tema territooriumil asuva pärandvara kaitseks, mis on jäetud teise lepingupoole kodaniku poolt.

2. Organid, kes on vastutavad abinõude rakendamise eest pärandi kaitseks pärast teise lepingupoole kodaniku surma, on kohustatud selle lepingupoole konsulit viivitamatult informeerima pärandaja surmast ja oma pärimisõigustest deklareerinud isikutest, neile teadaolevatest asjaoludest, mis puudutavad pärimisõigust omavaid isikuid ja nende asukohast, testamendi olemasolust, pärandi suurusest ja maksumusest, samuti sellest, millised abinõud on rakendatud pärandi kaitseks.

3. Diplomaatilise esinduse või konsulaarasutuse nõudel antakse talle üle pärandvallasvara ja surnu dokumendid.

4. Ühe lepingupoole diplomaatilisel esindusel või konsulaarasutusel on õigus esindada selle lepingupoole kodanike huve pärandiküsimustes teise lepingupoole organite ees ilma erivolikirjata, kui need kodanikud äraoleku tõttu või teistel mõjuvatel põhjustel ei saa õigeaegselt kaitsta oma õigusi ja huve ega ole määranud volinikku.

5. Kui ühe lepingupoole kodanik suri teise lepingupoole territooriumil viibimise ajal, kus tal ei olnud alalist elukohta, antakse tema asjad nimekirja alusel üle selle lepingupoole diplomaatilisele esindusele või konsulaarasutusele, kelle kodanik oli surnu.

Artikkel 39

Pärandi väljaandmine

1. Kui pärandvallasvara või rahasumma, mis on saadud pärandvallasvara või pärandkinnisvara müügist, kuulub pärast pärimismenetluse lõppemist üleandmisele pärijatele, kelle elu- või asukoht on teise lepingupoole territooriumil, antakse pärandvara või saadud rahasumma üle selle lepingupoole diplomaatilisele esindusele või konsulaarasutusele.

2. Pärimisasjades pädev asutus annab korralduse pärandvara väljaandmiseks diplomaatilisele esindusele või konsulaarasutusele.

3. Selle vara võib üle anda pärijatele, kui:

- 1) kõik pärandaja kreditoride nõudmised, mis on esitatud selle lepingupoole seadusandlusega kehtestatud tähtjaks, kus asub pärandvara, on tasutud või tagatud;
- 2) on tasutud või tagatud kõik pärimisega seotud lõivud;
- 3) pädevad asutused on andnud, kui see on vajalik, loa pärandvara väljaveoks.

4. Rahasummad kantakse üle vastavalt lepingupoolte territooriumil kehtivale seadusandlusele.

2. JAGU

OTSUSTE TUNNUSTAMINE JA TÄITMINE

Artikkel 40

Tsiviilasjades, samuti kriminaalasjades kahju hüvitamise osas tehtud otsuste tunnustamine ja täitmine

1. Lepingupooled tunnustavad ja täidavad vastastikku justiitsasutuste jõustunud otsuseid tsiviilasjades, samuti kohtuotsuseid kuriteo läbi põhjustatud kahju hüvitamise osas.
2. Lepingupoolte territooriumil tunnustatakse erimenetluseta ka eestkoste-, hooldus- ja perekonnaseisuorganite ning teiste asutuste otsuseid tsiviilasjades, mis oma iseloomu poolest ei nõua täitmist.

Artikkel 41

Otsuste täitmise loa taotluste läbivaatamine

1. Otsuste täitmise loa taotluse läbivaatamine kuulub selle lepingupoole kohtute pädevusse, kelle territooriumil otsus tuleb täita.

2. Täitmise loa taotlus esitatakse kohtule, kes tegi asjas otsuse esimeses astmes. See saadab taotluse edasi kohtule, kes on pädev langetama otsust taotluse kohta.

3. Taotluse rekvisiidid määratakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle territooriumil tuleb otsus täita.

4. Täitmise loa taotlusele tuleb lisada:

1) otsuse kohtu poolt tõestatud ärakiri, ametlik dokument otsuse jõustumise kohta, kui see ei tulene otsuse enda tekstist, samuti õiend otsuse täitmise kohta, kui seda varem täideti lepingupoole territooriumil;

2) dokument, millest nähtub, et kostjale, kes ei osalenud protsessil, oli õigeaegselt ja nõuetekohases vormis kas või üks kord kätte antud kohtukutse;

3) käesoleva punkti alapunktides 1 ja 2 nimetatud dokumentide tõestatud tõlked.

5. Kui kohtul tekib täitmise loa andmisel kahtlusi, võib ta küsida seletust isikult, kes on algatanud otsuse täitmise taotluse, samuti küsitleda võlglast taotluse olemuse kohta nõuda selgitust otsuse langetanud kohtult.

Artikkel 42

Otsuste täitmise kord

1. Täitmise korda reguleeritakse selle lepingupoole seadusandlusega, kelle territooriumil tuleb otsus täita.

2. Täitmisega seotud kohtukulude suhtes kohaldatakse selle lepingupoole seadusandlust, kelle territooriumil tuleb otsus täita.

Artikkel 43**Kohtuotsuste tunnustamisest ja täitmisest keeldumine**

Kohtuotsuste tunnustamisest või täitmisest lubamisest võib keelduda:

- 1) kui taotluse algatanud isik või kostja asjas ei võtnud protsessist osa selle tõttu, et talle või tema volinikule ei toimetatud õigeaegselt ja nõuetekohaselt kätte kohtukutset;
- 2) kui sellesamas õigusvaidluses samade poolte vahel selle lepingupoole territooriumil, kus otsust tuleb tunnustada ja täita, oli juba varem langetatud jõustunud otsus või kui selle lepingupoole asutus oli varem algatanud menetluse antud asjas;
- 3) kui vastavalt käesoleva lepingu sätetele, neil juhtudel aga, mida ei ole ette nähtud käesolevas lepingus, selle lepingupoole seadusandluse kohaselt, kelle territooriumil otsust tuleb tunnustada ja täita, kuulub asi tema asutuste ainupädevusse.

Artikkel 44**Leppetoimingute tunnustamine**

Käesoleva lepingu artiklite 40-43 sätteid kohtuotsuste kohta kohaldatakse ka kohtu poolt kinnitatud kohtulike leppetoimingute suhtes.

Artikkel 45**Asjade väljavedamine ja rahasummade ülekandmine**

Käesoleva lepingu sätteid otsuste täitmise kohta ei puuduta lepingupoole seadusandlust otsuste täitmise tulemusel soetatud rahasummade ülekandmise ja esemete väljaveo kohta.

3. JAGU**ÕIGUSABI JA ÕIGUSSUHTED KRIMINAALASJADES****Artikkel 46****Kriminaalmenetluse algatamise kohustus**

1. Iga lepingupool algatab teise lepingupoole palvel vastavalt oma seadusandlusele kriminaalmenetluse oma kodanike vastu, keda kahtlustatakse kuritegude toimepanemises teise lepingupoole territooriumil.
2. Eeluurimis materjalid, samuti avaldused kriminaalmenetluse kohta, mis on antud vastavalt ühe lepingupoole seadusandlusele õigeaegselt tema pädevatesse asutustesse, on kehtivad ka teise lepingupoole territooriumil.
3. Isikud, kellele kuriteo läbi on põhjustatud majanduslikku kahju, millega seoses on saadetud taotlus kriminaalmenetluse algatamiseks, võivad asjas osaleda, kui nad on esitanud kahju hüvitamise nõuded.

Artikkel 47**Palve kriminaalmenetluse algatamiseks**

1. Palve kriminaalmenetluse algatamiseks peab olema kirjalik ja sisaldama:
 - 1) järelepärimise esitanud asutuse nimetuse;
 - 2) teo kirjelduse, millega seoses on saadetud palve kriminaalmenetluse algatamiseks;
 - 3) teo toimepanemise aja ja koha võimalikult täpse äranäitamise;
 - 4) järelepärimise teinud lepingupoole seaduse teksti, mille alusel tegu tunnistatakse kuriteoks;
 - 5) kahtlustatava isiku perekonna- ja eesnime, andmeid tema kodakondsuse, elu- või asukoha kohta ja muid andmeid tema isiku kohta, võimaluse korral samuti selle isiku välimuse kirjelduse, tema foto ja sõrmejäljed;

6) kannatanu avaldused kriminaalasjades, mis algatatakse kannatanu avalduse alusel, ja materiaalse kahju hüvitamise kohta, kui see on olemas;

7) teadaolevad andmed tekitatud materiaalse kahju suuruse kohta.

Palvele lisatakse järelepärimist esitava lepingupoole käsutuses olevad eeluurimismaterjalid ja tõendid. Esemete üleandmise juures, mis on kuriteo vahendid või on sattunud kurjategija kätte sellise kuriteo tulemusel, tuleb arvestada artikli 59 punkti 3 sätteid.

2. Kui hetkel, mil saadetakse palve kriminaalmenetluse algatamiseks vastavalt artikli 46 punktile 1, hoitakse isikut vahi alla selle lepingupoole territooriumil, kes saadab sellise menetluse algatamise palve, toimetatakse ta teise lepingupoole territooriumile. Teise lepingupoole territooriumil vahi all hoitava isiku üleandmine toimub vastavalt käesoleva lepingu artikli 57 punktile 1.

Artikkel 48

Isikute väljaandmine seoses kriminaalmenetlusega

1. Lepingupoole kohustuvad vastavalt käesoleva lepingu sätetele andma palve korral teineteisele välja nende territooriumil asuvad isikud kriminaalvastutusele võtmiseks või kohtuotsuse täideviimiseks.

2. Välja antakse tegude eest, mis mõlema lepingupoole seadusandluse kohaselt on kuriteod ja mille eest on ette nähtud karistus vabaduskaotuse näol tähtajaga rohkem kui üks aasta või muu raskem karistus. Väljaandmine kohtuotsuse täideviimiseks toimub juhul, kui niisuguste kuritegude eest on mõistetud vabaduskaotus tähtajaga rohkem kui kuus kuud või muu raskem karistus.

Artikkel 49**Väljaandmise keeldumine**

1. Väljaandmisest võib keelduda, kui:

- 1) isik, kelle suhtes on saadetud väljaandmise palve, on järelepärimise saanud lepingupoole kodanik või isik, kellele selles riigis on antud varjupaigaõigus;
- 2) mõlema lepingupoole seadusandlusele vastavalt algatatakse kriminaalmenetlus ainult kannatanu erikaebuse alusel;
- 3) palve saamise hetkeks ei saa järelepärimise saanud lepingupoole seadusandluse järgi kriminaalmenetlust algatada või kohtuotsust täita aegumistähtaja möödumise tõttu või muul seaduslikul alusel;
- 4) isiku suhtes, kelle väljaandmiseks saadeti väljaandmise palve, on järelepärimise saanud lepingupoole territooriumil sellesama kuriteo eest langetatud kohtuotsus või tehtud määrus menetluse lõpetamise kohta, mis on jõustunud;
- 5) kuritegu, millega seoses on saadetud väljaandmise palve, on toime pandud järelepärimise saanud lepingupoole territooriumil.

2. Väljaandmisest keeldumise korral teatab järelepärimise saanud lepingupool järelepärimise saatnud lepingupoolele keeldumise alused.

Artikkel 50**Väljaandmise edasilükkamine**

Kui isiku suhtes, kelle väljaandmiseks on esitatud palve, toimetatakse kriminaalmenetlust või ta kannab karistust teise kuriteo eest järelepärimise saanud lepingupoole territooriumil, võib väljaandmise edasi lükata kuni kriminaalmenetluse lõppemiseni, karistuse ärakandmiseni või kriminaalvastutusest vabastamiseni mis tahes seaduslikul alusel.

Artikkel 51**Ajutine väljaandmine**

Kui artiklis 50 ettenähtud väljaandmise edasilükkamine võib kaasa tuua kriminaaljälituse aegumistähtaja möödumise või raskendada kuriteo uurimist, võib põhjendatud taotluse alusel toimuda ajutine väljaandmine tingimusel, et väljaantud isik viiakse viivitamatult tagasi pärast nende protsessuaalsete toimingute läbiviimist, milleks ta oli välja antud, ja mitte hiljem kui kolm kuud väljaandmise päevast arvates.

Artikkel 52**Väljaandmine mitme riigi palvel**

Kui taotluse ühe ja sellesama isiku väljaandmiseks on saadud mitmelt riigilt, otsustab järeleparimise saanud lepingupool küsimuse, milline neist kuulub rahuldamisele.

Artikkel 53**Väljaantud isiku kriminaalmenetluse piirid**

1. Väljaantud isikut ei saa ilma järeleparimise saanud lepingupoole nõusolekuta võtta kriminaalvastutusele või karistada seose muu kuriteoga kui see, mis oli väljaandmise aluseks.
2. Isikut ei või samuti välja anda kolmandale riigile ilma järeleparimise saanud lepingupoole nõusolekuta.
3. Järeleparimise saanud lepingupoole nõusolekut ei ole vaja, kui väljaantud isikut ei ole 15 päeva jooksul pärast kriminaalmenetluse lõppemist, karistuse kandmist või mistahes seaduslikul alusel vabastamist lahkunud järeleparimise esitanud lepingupoole territooriumilt või kui ta on sinna vabatahtlikult tagasi pöördunud juba pärast sealt lahkumist. Selle tähtaja hulka ei arvestata aega, mille jooksul väljaantud isik ei saanud lahkuda järeleparimise esitanud lepingupoole territooriumilt temast mitteolenevatel asjaoludel.

Artikkel 54

Väljaandmise palve

1. Väljaandmise palve peab olema kirjalik ja sisaldama:

- 1) järelepärimist esitava asutuse nimetuse;
- 2) toimepandud kuriteo kirjelduse ja järelepärimist esitava lepingupoole seaduse teksti, mille alusel tegu tunnistatakse kuriteoks;
- 3) selle isiku perekonna- ja eesnime, kelle kohta saadetakse väljaandmise palve, andmed tema kodakondsuse, elu- või asukoha kohta ning muid tema isikuandmeid, võimaluse korral samuti selle isiku välimuse kirjelduse, tema foto ja sõrmejäljed;
- 4) tekitatud materiaalse kahju suuruse äranäitamise.

2. Kriminaalmenetluse teostamiseks väljaandmise palvele tuleb lisada vahi alla võtmise määruse ära kiri.

3. Kohtuotsuse täitmiseks väljaandmise palvele peab olema lisatud kohtuotsuse tõestatud ära kiri koos tõendiga selle jõustumise kohta ning kriminaalseaduse tekst, mille alusel isik süüdi mõisteti. Kui süüdimõistetut on osa karistusest juba ära kandnud või osa kahjust hüvitanud teatatakse ka andmed selle kohta.

4. Järelepärimise saanud lepingupool võib täiendavalt nõuda andmeid, kui väljaandmise palve ei sisalda kõiki käesolevas artiklis osutatud vajalikke andmeid. Teine lepingupool peab vastama sellele palvele hiljemalt ühe kuu jooksul; seda tähtaega võidakse 15 päeva võrra pikendada mõjuvate asjaolude olemasolu korral.

5. Kui järelepärimise andnud lepingupool ei esita ettenähtud tähtajaks täiendavaid andmeid, võib järelepärimise saanud lepingupool vabastada isiku, kes on vastavalt artiklile 55 võetud vahi alla.

Artikkel 55**Vahistamine väljaandmiseks**

Pärast väljaandmise otsuse langetamist rakendab järelepärimise saanud lepingupool viivitatult abinõud isiku vahi alla võtmiseks, kelle kohta saadeti väljaandmise palve.

Artikkel 56**Vahi alla võtmine enne väljaandmise palve saamist**

1. Edasilükkamatutel juhtumitel võib järelepärimise saanud lepingupool isiku vahi alla võtta ka enne seda, kui ta on järelepärimise esitanud lepingupoolelt saanud ära kirjad vahi alla võtmise määrusest või jõustunud kohtuotsuse väljavõttest, mis on langetatud antud isiku suhtes. Seejuures peab olema märgitud, et väljaandmise palve saadetakse välja viivitatult.

Ära kirjad vahi alla võtmise määrusest või jõustunud kohtuotsusest (kohtuotsuse väljavõttest) antud isiku suhtes antakse edasi mis tahes viisil, mis tagab dokumentide kõigi rekvisiitide edasiandmise (faks ja muud taolised).

2. Põhjustest, mille alusel vahi alla võtmise palvet ei rahuldatud, tuleb viivitatult informeerida teist lepingupoolt.

3. Vahi alla võetud isik tuleb vabastada, kui kuu jooksul vahi alla võtmise teate saamise päevast arvates ei saabu teiselt lepingupoolelt väljaandmise palvet. Seda tähtaega võidakse järelepärimise esitanud lepingupoole taotlusel pikendada 15 päeva võrra.

Artikkel 57**Väljaandmise teostamine**

1. Järelepärimise saanud lepingupool teatab järelepärimise esitanud lepingupoolele oma otsusest väljaandmise suhtes, informeerides väljaandmise kohast ja ajast.
2. Kui järelepärimise esitanud lepingupool ei võta väljaandmisele kuuluvat isikut vastu 15 päeva jooksul väljaandmiseks kindlaksmääratud kuupäevast arvates, tuleb see isik vahi alt vabastada.

Artikkel 58**Korduv väljasaatmine**

Kui väljaantud isik hoidub kõrvale kriminaalmenetlusest või karistuse kandmisest ja tuleb tagasi järelepärimise saanud lepingupoole territooriumile, võidakse ta järelepärimise esitanud lepingupoole palvel uuesti välja anda. Sel juhul ei nõuta palvele artiklis 54 märgitud dokumentide lisamist.

Artikkel 59**Esemete üleandmine**

1. Väljaandmise palve saanud lepingupool annab palve esitanud lepingupoolele üle esemed, mis on kuriteo vahendid, millel on kuriteo jälgi või mis on saadud kuritegelikul teel, esemed, mis võidakse kriminaalasjas tunnistada asitõendiks. Need esemed antakse palve alusel üle ka sel juhul, kui isiku väljaandmine ei saa toimuda tema surma tõttu või teistel põhjustel.
2. Järelepärimise saanud lepingupool võib käesoleva artikli punktis 1 nimetatud esemete üleandmisega ajutiselt viivitada, kui nad on vajalikud teise kriminaalasja menetlemiseks. Vastastikusel kokkuleppel võidakse neid järelepärimise esitanud lepingupoolele üle anda ka ajutiselt.

3. Kolmandate isikute õigused järelepärimise esitanud lepingupoolele üleantud esemetele jäävad jõusse. Pärast asja menetluse lõpetamist tuleb need esemed tagastada sellele lepingupoolele, kes need üle andis.

Artikkel 60

Transiitvedu

1. Mõlemad lepingupoolel lubavad lepingupoole palvel vedada läbi oma territooriumi isikuid, kes on teisele lepingupoolele välja antud kolmanda riigi poolt. Lepingupoolel ei ole kohustatud lubama isikute läbivedu, kelle väljaandmine ei saa toimuda vastavalt käesoleva lepingu sätetele.

2. Läbiveo lubamise palve vormistatakse ja saadetakse sellesamas korras nagu väljaandmise palvegi.

3. Lepingupoolel pädevad asutused kooskõlastavad iga üksikul juhul transiitveo viisi, marsuudi ja muud tingimused.

4. Transiitveoga seotud kulutused kannab järelepärimise esitanud lepingupool.

Artikkel 61

Lepingupoolel esindajate juuresolek õigusabi andmisel kriminaalajasjades

Ühe lepingupoolel esindajad võivad teise lepingupoole nõusolekul viibida teise lepingupoole kriminaalajasjades õigusabi andmise taotluse täitmise juures.

Artikkel 62**Andmed karistatuse kohta**

Lepingupoole annavad teineteisele palve korral andmeid nende kohtute poolt varem süüdimõistetud isikute karistatuse kohta, kui need isikud võetakse kriminaalvastutusele järelepärimise esitanud lepingupoole territooriumil.

Artikkel 63**Andmed kriminaalmenetluse tulemuste kohta**

Lepingupoole teatavad teineteisele andmed selle isiku kriminaalmenetluse tulemuste kohta, kelle suhtes oli saadetud palve kriminaalmenetluse algatamiseks või väljaandmiseks. Eraldi palve puhul saadetakse välja jõustunud kohtuotsuse või muu lõpliku otsuse ära kirja.

Artikkel 64**Andmed kohtuotsuste kohta**

Lepingupoole hakkavad igal aastal teatama teineteisele andmeid jõustunud kohtuotsustest, mis on ühe lepingupoole kohtute poolt langetatud teise lepingupoole kodanike suhtes.

**KOLMAS OSA
LÕPPSÄTTED****Artikkel 65****Lepingu jõustumine**

Käesolev leping kuulub raitifitseerimisele ja jõustub 30 päeva möödudes ratifitseerimiskirjade vahetamisest, mis toimub Tallinnas.

Artikkel 66**Lepingu kehtivuse tähtaeg**

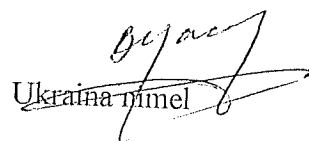
1. Käesolev leping kehtib viie aasta jooksul arvates tema jõustumise päevast.
2. Leping jääb kehtima järgmisteks viieaastateks perioodideks, kui üks lepingupool seda ei denonsseeri, teatades sellest teisele lepingupoolele noodiga vähemalt kuus kuud enne käesoleva lepingu kehtivuse tähtaja lõppemist.
3. Käesolevat lepingut võidakse muuta ja täiendada tema sõlmimise korras.

Sõlmitud Kiievis 15. veebruaril 1995. aastal
kahes eksemplaris, kumbki eesti ja ukraina keeles, kusjuures mõlemal tekstil on võrdne jõud.

Eesti Vabariigi nimel

Ukraina nimel

ДОГОВІР

між Естонською Республікою та Україною
про правову допомогу та правові відносини
у цивільних та кримінальних справах

Естонська Республіка та Україна, які надалі іменують
"Договірні Сторони",
надаючи важливого значення розвитку співробітництва
галузі надання правової допомоги у цивільних та кримінальн
справах,
домовились про наступне:

частина перша ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1 Правовий захист

1. Громадяни однієї Договірної Сторони користуються н
території другої Договірної Сторони стосовно своїх особистих т
майнових прав таким самим правовим захистом, як і громадяни цієї
Договірної Сторони.

Це відноситься також і до юридичних осіб, які створен
відповідно до законодавства однієї з Договірних Сторін.

2. Громадяни однієї Договірної Сторони мають право вільно
і без перешкод звертатися до суду, прокуратури, нотаріату (які
надалі іменуються "установами юстиції") та в інші установи
другої Договірної Сторони, до компетенції яких відносяться
цивільні та кримінальні справи, можуть виступати в них,
порушувати клопотання, подавати позови та здійснювати інші
процесуальні дії на тих самих умовах, як і громадяни цієї
Договірної Сторони.

3. Цивільними справами в розумінні даного Договору
вважаються також сімейні справи.

Стаття 2 Правова допомога

1. Установи юстиції Договірних Сторін надають взаємно
правову допомогу у цивільних та кримінальних справах відповідно
до положень даного Договору.

2. Установи юстиції здійснюють правову допомогу й іншим
установам, до компетенції яких відносяться справи, вказані у
пункті 1 цієї статті.

3. Інші установи, до компетенції яких відносяться справи,
вказані у пункті 1 цієї статті, надсилають прохання про правову
допомогу через установи юстиції.

Стаття 3 Обсяг правової допомоги

Правова допомога охоплює виконання процесуальних дій, передбачені законодавством запитованої Договірної Сторони зокрема, допит сторін, обвинувачених та підсудних, потерпілих, свідків, експертів, проведення експертиз, судового огляду, передачу речових доказів, порушення кримінального переслідування та видачу осіб, які скоїли злочини, визнання та виконання судових рішень у цивільних справах, вручення та пересилання документів, надання на прохання другої Договірної Сторони відомостей про судимість обвинувачених.

Стаття 4 Порядок зносин

При здійсненні правової допомоги установи Договірних Сторін зносяться одна з одною через Міністерство юстиції та Державну Прокуратуру Естонської Республіки і Міністерство юстиції Генеральну Прокуратуру України, якщо даним Договором передбачено інше.

Стаття 5 Мова

1. Прохання про здійснення правової допомоги та додатки до них складаються на мові запитуючої Договірної Сторони, до них також додаються завірені копії перекладу на мову другої Договірної Сторони або російську мову.

2. Переклад засвідчується офіційним перекладачем або нотаріусом, або посадовою особою запитуючої установи, або дипломатичним представництвом чи консульською установою запитуючої Договірної Сторони.

Стаття 6 Оформлення документів

Документи, що надсилаються установами юстиції та іншими установами в порядку надання правової допомоги, повинні бути засвідчені підписом компетентної особи та скріплені гербовою печаткою запитуючої установи.

Стаття 7 Форма доручення про надання правової допомоги

У дорученні про надання правової допомоги повинно бути вказано:

- 1) найменування запитуючої установи;
- 2) найменування запитованої установи;
- 3) найменування справи, по якій запитується правова допомога;

4) імена та прізвища сторін, обвинувачених, підсудних або засуджених, їх громадянство, заняття та постійне місце проживання або місцеперебування, а відносно юридичних осіб - їх найменування та місцезнаходження;

5) прізвища та адреси їх уповноважених;

6) зміст доручення, а в кримінальних справах також опис фактичних обставин скоєного злочину та його юридична кваліфікація за Кримінальним кодексом запитуючої Договірної Сторони.

Стаття 8 Порядок виконання

1. При виконанні доручення про надання правової допомоги установа юстиції, до якої звернене доручення, застосовує законодавство своєї держави. Однак, на прохання установи, від якої виходить доручення, вона може застосовувати процесуальні норми Договірної Сторони, від якої виходить доручення, оскільки вони не суперечать законодавству її держави.

2. Якщо установа юстиції, до якої звернене доручення, не компетентна його виконати, вона пересилає доручення компетентній установі юстиції та повідомляє про це установу, від якої виходить доручення.

3. У випадку одержання відповідного клопотання, установа юстиції, до якої звернене доручення, повідомляє установу, від якої виходить доручення, про час та місце виконання доручення.

4. Після виконання доручення установа юстиції, до якої звернене доручення, надсилає документи установі, від якої виходить доручення; у тому випадку, коли правова допомога не могла бути надана, запитувана установа юстиції повертає доручення та повідомляє про обставини, що перешкоджають його виконанню.

Стаття 9 Порядок вручення документів

1. Запитувана установа здійснює вручення документів відповідно до правил, які діють в її державі, якщо документи, що підлягають врученню, складені на її мові або забезпечені завіреним перекладом. У тих випадках, коли документи складені не на мові запитуваної Договірної Сторони або не забезпечені перекладом, вони вручаються одержувачу, якщо він згоден добровільно їх прийняти.

2. У проханні про вручення повинні бути вказані точна адреса одержувача та найменування документу, який підлягає врученню. Якщо вказана у проханні про вручення адреса виявилась неповною або неточною, запитувана установа згідно зі своїм законодавством вживає заходи для встановлення точної адреси.

Стаття 10 Підтвердження вручення документів

Підтвердження вручення документів оформлюється відповідно до

правил, що діють на території запитуваної Договірної Сторони. У підтвердженні повинні бути зазначені час і місце вручення, а також особа, якій вручено документ.

Стаття 11
Вручення документів та допит громадян
через дипломатичні представництва або
консульські установи

Договірні Сторони мають право вручати документи та допитувати власних громадян через свої дипломатичні представництва або консульські установи. При цьому не можуть застосовуватися заходи примусового характеру.

Стаття 12
Виклик за кордон потерпілого,
свідка, експерта

1. Якщо під час попереднього слідства або судового розгляду на території однієї Договірної Сторони виникне необхідність в особистій явці потерпілого, свідка, експерта, які знаходяться на території другої Договірної Сторони, то слід звернутися до відповідного органу цієї Договірної Сторони з дорученням про вручення повістки.

2. Повістка не може містити санкцій на випадок неявки викликаного.

3. Потерпілий, свідок, експерт, який, незалежно від його громадянства, добровільно з'явився на виклик у відповідний орган другої Договірної Сторони, не може на території цієї Договірної Сторони бути притягнутий до кримінальної або адміністративної відповідальності, взятий під варту або бути покараний у зв'язку з будь-яким діянням, скоєним до перетинання її державного кордону. Такі особи не можуть бути також притягнутими до кримінальної або адміністративної відповідальності, взяті під варту або бути покараними у зв'язку з їх свідченнями або висновками як експертів або у зв'язку з діянням, що є предметом розгляду.

4. Цим привілеєм не користується потерпілий, свідок, експерт, якщо він протягом 15 днів з моменту повідомлення його про те, що його присутність не є обов'язковою, не залишить територію запитуючої Договірної Сторони. У цей строк не зараховується час, протягом якого потерпілий, свідок, експерт не міг залишити територію запитуючої Договірної Сторони за незалежних від нього обставин.

5. Потерпілі, свідки, експерти, які з'явились за викликом на територію другої Договірної Сторони, мають право на відшкодування витрат органом, що їх викликає, пов'язаних з переїздом та перебуванням за кордоном, а також на відшкодування неотриманої заробітної плати за дні відриву від роботи; експерти, крім того, мають право на винагороду за проведення експертизи. У виклику повинно бути вказано, на які види виплат мають право викликані особи. За їх клопотанням Договірна

Сторона, від якої виходить виклик, сплачує аванс на покриття відповідних витрат.

Стаття 13 Дійсність документів

1. Документи, що були складені або засвідчені відповідною установою однієї з Договірних Сторін, скріплені печаткою та засвідчені підписом компетентної особи, мають силу документа на території другої Договірної Сторони без будь-якого іншого засвідчення. Це стосується також копій та перекладів, що засвідчені відповідним органом.

2. Документи, що на території однієї з Договірних Сторін визнаються офіційними, вважаються такими ж й на території другої Договірної Сторони.

Стаття 14 Витрати, пов'язані з наданням правової допомоги

1. Кожна Договірна Сторона сплачує витрати, пов'язані з наданням правової допомоги на своїй території.

2. Запитувана установа повідомляє запитуючій установі про розмір витрат. Якщо запитуюча установа стягне ці витрати з особи, яка повинна їх відшкодувати, стягнені суми надходять на користь тієї Договірної Сторони, яка їх стягнула.

Стаття 15 Надання інформації

Міністерство юстиції і Державна Прокуратура Естонської Республіки та Міністерство юстиції і Генеральна Прокуратура України надають один одному на прохання інформацію про чинне або про те, що було раніше чинне в їх державах законодавство та щодо питань його застосування установами юстиції.

Стаття 16 Безплатний правовий захист

У передбачених законодавством Договірних Сторін випадках громадянам однієї Договірної Сторони в судах та інших установах другої Договірної Сторони надається безплатна юридична допомога та забезпечується безплатне судочинство за тих же самих умов і з тими ж перевагами, як і громадянам цієї Договірної Сторони.

Стаття 17 Пересилка документів про реєстрацію актів громадянського стану та інших документів

1. Органи реєстрації актів громадянського стану однієї Договірної Сторони безпосередньо пересилають за клопотанням установ юстиції другої Договірної Сторони виписки із записів

актів громадянського стану для службового користування.
2. Клопотання громадян однієї Договірної Сторони про висилку свідоцтв про реєстрацію активів громадянського стану можна пересилати безпосередньо відповідному органу реєстрації активів громадянського стану другої Договірної Сторони. Ці документи заявник отримує при посередництві тієї Договірної Сторони, орган якої видав ці документи.

3. Документи про освіту, стаж роботи та інші, що стосуються особистих та майнових прав та інтересів громадян, видаються і пересилаються у порядку, передбаченому пунктом 2 цієї статті.

4. Документи, зазначені в пунктах 1-3 цієї статті, пересилаються без перекладу і безплатно.

Стаття 18

Відмова в наданні правової допомоги

Правова допомога не надається, якщо її надання може спричинити шкоду суверенітету чи безпеці або суперечить основним принципам законодавства запитованої Договірної Сторони.

ч а с т и н а д р у г а СПЕЦІАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

РОЗДІЛ I

ПРАВОВА ДОПОМОГА ТА ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ

Стаття 19

Звільнення від судових витрат

Громадяни однієї Договірної Сторони на території другої Договірної Сторони звільняються від сплати судових витрат на тих же підставах і в тому ж обсязі, що і громадяни даної Договірної Сторони.

Стаття 20

Видача документів про особистий, сімейний та майновий стан

1. Документ про особистий, сімейний та майновий стан, що необхідний для одержання дозволу на звільнення від сплати судових витрат, видається компетентним органом Договірної Сторони, на території якої заявник має місце проживання або місцезнаходження.

2. Якщо заявник не має місця проживання або місцезнаходження на території Договірних Сторін, тоді буде достатньо наявності документа, виданого або завіреного дипломатичним представництвом або консульською установою його держави.

3. Суд, який виніс рішення за клопотанням про звільнення від сплати судових витрат, може запитати орган, який видав

документ, про додаткове роз'яснення.

Стаття 21 Компетенція судів

1. Якщо даний Договір не встановлює іншого, суди кожної з Договірних Сторін компетентні розглядати цивільні справи, якщо відповідач має на її території місце проживання. За позовами до юридичних осіб вони компетентні, якщо на території цієї Договірної Сторони знаходиться орган управління, представництво або філіал юридичної особи.

2. Суди Договірних Сторін розглядають справи і в інших випадках, якщо про це є письмова угода сторін. При наявності такої угоди суд припиняє провадження по справі за заявою відповідача, якщо така заява зроблена до наведення заперечень по суті позову. Виключна компетенція судів не може бути змінена угодою сторін.

3. У випадку порушення провадження по справі між тими ж сторонами, про той же предмет і на тих же підставах в судах обох Договірних Сторін, що компетентні відповідно до даного Договору, суд, який порушив справу пізніше, припиняє провадження.

Стаття 22 Правоздатність та дієздатність

1. Дієздатність та правоздатність фізичної особи визначається законодавством Договірної Сторони, громадянином якої є ця особа.

2. Правоздатність юридичної особи визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої вона заснована.

Стаття 23 Обмеження дієздатності або визнання особи недієздатною

1. При обмеженні дієздатності особи або визнанні її недієздатною застосовується законодавство та компетентні установи Договірної Сторони, громадянином якої є дана особа.

2. Якщо установа однієї з Договірних Сторін встановить, що є підстави для обмеження в дієздатності або визнання недієздатним громадянина другої Договірної Сторони, місце проживання або місцезнаходження якого знаходиться на території цієї Договірної Сторони, тоді вона сповіщає про це відповідну установу другої Договірної Сторони. Якщо установа, повідомлена таким чином, заявить, що вона надає право виконати подальші дії установі місця проживання або місцезнаходження даної особи, або не висловиться у тримісячний термін, тоді установа місця проживання або місцезнаходження цієї особи може розглядати справу по обмеженню в дієздатності або визнанню її недієздатною відповідно до законодавства своєї держави, якщо підстави для цього передбачаються також законодавством цієї Договірної

Сторони, громадянином якої є дана особа. Рішення про обмеження в дієздатності або визнання недієздатною особи повинно бути направлене відповідній установі Другої Договірної Сторони.

3. Положення пунктів 1 і 2 цієї статті застосовуються також при скасуванні обмеження в дієздатності особи або поновленні громадянина в дієздатності.

4. У невідкладних випадках установа місця проживання або місцеперебування особи, що підлягає обмеженню в дієздатності або визнанню її недієздатною, яка є громадянином Другої Договірної Сторони, може сама вжити заходів, необхідних для захисту цієї особи або її майна. Рішення, прийняті в зв'язку з цими заходами, слід направити відповідній установі Договірної Сторони, громадянином якої є дана особа; ці рішення підлягають скасуванню, якщо установою цієї Договірної Сторони буде постановлено інше.

Стаття 24

Визнання безвісно відсутнім, оголошення померлим та встановлення факту смерті

1. У справах про визнання безвісно відсутнім, оголошення померлим та встановлення факту смерті компетентні установи цієї Договірної Сторони, громадянином якої була особа у той час, коли вона за останніми відомостями була живою.

2. Установи однієї Договірної Сторони можуть визнати громадянина Другої Договірної Сторони безвісно відсутнім, померлим, а також встановити факт його смерті за клопотанням осіб, що проживають на її території, якщо їх права та інтереси ґрунтуються на законодавстві цієї Договірної Сторони.

3. У випадках, які передбачені пунктами 1 та 2 цієї статті, установи Договірних Сторін застосовують законодавство своєї держави.

Стаття 25

Укладення шлюбу

1. Умови укладення шлюбу визначаються для кожної особи, яка укладає шлюб, законодавством Договірної Сторони, громадянином якої вона є. Крім того, повинні бути дотримані вимоги законодавства Договірної Сторони, на території якої укладається шлюб відносно перешкод укладення шлюбу.

2. Форма укладення шлюбу визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої укладається шлюб.

Стаття 26

Особисті та майнові правовідносини подружжя

1. Особисті та майнові правовідносини подружжя визначаються законодавством Договірної Сторони, на території якої вони мають спільне місце проживання.

2. Якщо один з подружжя проживає на території однієї

Договірної Сторони, а другий - на території іншої Договірної Сторони, і обидва мають одне й те ж громадянство, тоді особисті та майнові правовідносини визначаються законодавством тієї Договірної Сторони, громадянами якої вони є.

3. Якщо один з подружжя є громадянином однієї Договірної Сторони, а другий - другої Договірної Сторони, і один з них проживає на території однієї, а другий - на території другої Договірної Сторони, тоді їх особисті та майнові правовідносини визначаються законодавством Договірної Сторони, на території якої вони мали своє останнє спільне місце проживання.

4. Якщо особи, що вказані у пункті 3 цієї статті, не мали спільного місця проживання на територіях Договірних Сторін, застосовується законодавство Договірної Сторони, установа якої розглядає справу.

Стаття 27 Розірвання шлюбу та визнання шлюбу недійсним

1. У справах про розірвання шлюбу застосовується законодавство та компетентні установи Договірної Сторони, громадянами якої подружжя було на момент подання заяви. Якщо подружжя має місце проживання на території другої Договірної Сторони, компетентні також установи цієї Договірної Сторони.

2. Якщо на момент подання заяви про розірвання шлюбу один з подружжя є громадянином однієї Договірної Сторони, а другий - другої Договірної Сторони, і один з них проживає на території однієї, а другий - на території другої Договірної Сторони, тоді компетентні установи обох Договірних Сторін. При цьому вони застосовують законодавство своєї держави.

3. У справах про визнання шлюбу недійсним застосовується законодавство Договірної Сторони, яке, відповідно до статті 25 даного Договору, застосовувалось при укладенні шлюбу. При цьому компетентність судів визначається відповідно до пунктів 1 і 2 цієї статті.

Стаття 28 Правовідносини між батьками та дітьми

1. Справи про встановлення та оспорування батьківства, про встановлення народження дитини від даного шлюбу вирішуються відповідно до законодавства Договірної Сторони, громадянином якої є дитина за народженням.

2. Правовідносини між батьками та дітьми визначаються законодавством тієї Договірної Сторони, на території якої вони мають спільне місце проживання.

3. Якщо місце проживання будь-якого з батьків і дітей знаходиться на території другої Договірної Сторони, тоді правовідносини між ними визначаються законодавством Договірної Сторони, громадянином якої є дитина.

4. Правовідносини між позашлюбною дитиною та її матір'ю і

батьком визначаються законодавством Договірної Сторони, громадянином якої є дитина.

5. Для винесення рішення у правовідносинах, які вказані в пунктах 1-4 цієї статті, компетентні суди Договірної Сторони, законодавство якої повинно застосовуватись у цих випадках.

6. Якщо позивач та відповідач проживають на території однієї Договірної Сторони, компетентні також суди цієї Договірної Сторони з дотриманням положень пунктів 1 та 4 цієї статті.

Стаття 29 Усиновлення

1. При усиновленні застосовується законодавство цієї Договірної Сторони, громадянином якої є усиновитель під час подання клопотання. Якщо усиновитель є громадянином однієї Договірної Сторони, а місце проживання має на території другої Договірної Сторони, тоді застосовується законодавство цієї Договірної Сторони.

2. Для усиновлення необхідно, якщо цього вимагає законодавство цієї Договірної Сторони, громадянином якої є усиновлюваний, згода усиновлюваного, його законного представника, дозвіл компетентного державного органу, а також застосовуються обмеження відносно усиновлення, пов'язаного зі зміною місця проживання усиновлюваного на місце проживання в іншій державі.

3. Якщо дитину усиновлює подружжя, один з яких є громадянином однієї Договірної Сторони, а другий - другої Договірної Сторони, повинні бути дотримані вимоги, які передбачені законодавством обох Договірних Сторін. Однак, якщо подружжя має місце проживання на території однієї з Договірних Сторін, застосовується законодавство цієї Договірної Сторони.

4. Положення вищенаведених пунктів відносяться відповідно до скасування та визнання усиновлення недійсним.

5. У справах про усиновлення, скасування та визнання усиновлення недійсним компетентним є орган цієї Договірної Сторони, громадянином якої є усиновитель під час подання клопотання. Якщо усиновлюваний є громадянином однієї Договірної Сторони, а проживає на території другої Договірної Сторони, де має місце проживання також усиновитель, тоді компетентним є також орган цієї Договірної Сторони.

Стаття 30 Опіка та піклування

1. У справах про опіку та піклування над громадянами Договірних Сторін, оскільки даним Договором не передбачається інше, компетентний орган опіки та піклування Договірної Сторони, громадянином якої є особа, яка потребує опіки чи піклування. При цьому застосовується законодавство цієї Договірної Сторони.

2. Правовідносини між опікуном або піклувальником та особою, яка знаходиться під опікою або піклуванням, визначаються

законодавством Договірної Сторони, орган опіки та піклування якої призначив опікуна чи піклувальника.

3. Якщо заходи щодо опіки чи піклування необхідні в інтересах особи, яка знаходиться під опікою чи піклуванням, місце проживання або місцезнаходження, або майно якої знаходиться на території другої Договірної Сторони, тоді орган опіки та піклування цієї Договірної Сторони терміново повинен повідомити компетентний, відповідно до пункту 1 цієї статті, орган опіки та піклування Договірної Сторони.

4. У невідкладних випадках орган опіки та піклування другої Договірної Сторони може сам застосовувати необхідні заходи, однак він повинен терміново повідомити про попередньо вжиті заходи компетентний, згідно з пунктом 1 цієї статті, орган опіки та піклування. Застосовані заходи залишаються чинними, поки цей орган не винесе іншого рішення.

5. Компетентний, згідно з пунктом 1 цієї статті, орган опіки та піклування може передати опіку або піклування відповідним органам другої Договірної Сторони, якщо місце проживання або місцеперебування, або майно особи, яка знаходиться під опікою чи піклуванням, знаходиться на території цієї Договірної Сторони. Передача дійсна лише у тому випадку, коли запитуваний орган дасть згоду прийняти опіку чи піклування та запитуваний орган дасть згоду прийняти опіку чи піклування та повідомить про це запитуючий орган.

6. Орган, який згідно з пунктом 5 цієї статті прийняв опіку або піклування, здійснює їх відповідно до законодавства своєї держави. Однак, він не має права виносити рішення у питаннях, що стосуються особистого статусу особи, яка знаходиться під опікою або піклуванням, але може дати дозвіл на укладення шлюбу, необхідний згідно з законодавством Договірної Сторони, громадянином якої є дана особа.

Стаття 31 Право власності

1. Право власності на нерухоме майно визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої знаходиться нерухоме майно.

2. Право власності на транспортні засоби, які підлягають внесенню до державних реєстрів, визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої знаходиться орган, який здійснив реєстрацію транспортного засобу.

3. Виникнення та припинення права власності або іншого речового права на майно визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої майно знаходилось в момент, коли мали місце дія або інша обставина, що стали підставою виникнення або припинення такого права. Виникнення та припинення права власності або іншого речового права на майно, яке є предметом угоди, визначається законодавством місця здійснення угоди, якщо інше не передбачено угодою сторін.

Стаття 32
Форма угоди

1. Форма угоди визначається законодавством місця її укладення.
2. Форма угоди з приводу нерухомого майна та права на нього визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої знаходиться таке майно.

Стаття 33
Відшкодування шкоди

1. Зобов'язання про відшкодування шкоди, крім тих, які випливають з договорів та інших правомірних дій, визначаються законодавством Договірної Сторони, на території якої мали місце дія або інша обставина, що стали підставою для вимоги відшкодування шкоди.
2. Якщо заподіювач шкоди і потерпілий є громадянами однієї Договірної Сторони, застосовується законодавство Договірної Сторони, до суду якої подано заяву.
3. У справах, згаданих у пунктах 1 і 2 цієї статті, компетентний суд Договірної Сторони, на території якої мали місце дія або інша обставина, що стали підставою для вимоги про відшкодування шкоди. Потерпілий може подати позов також до суду Договірної Сторони, на території якої проживає відповідач.

Стаття 34
Право успадкування

1. Право успадкування рухомого майна регулюється законодавством Договірної Сторони, на території якої спадкодавець мав останнє постійне місце проживання.
2. Право успадкування нерухомого майна регулюється законодавством Договірної Сторони, на території якої знаходиться майно.
3. Громадяни однієї Договірної Сторони прирівнюються у правах до громадян другої Договірної Сторони, які проживають на її території, відносно здатності укладення або скасування заповіту на майно, що знаходиться на території другої Договірної Сторони, або на права, які повинні бути там здійснені, а також відносно здатності набуття у спадщину майна або прав. Майно або права переходять до них на тих самих умовах, що встановлено для громадян Договірної Сторони, які проживають на її території.

Стаття 35
Перехід спадщини державі

Якщо за законодавством Договірних Сторін спадкове майно, що успадковується державою за законом, переходить у власність держави, тоді рухоме майно передається державі, громадянством якої на момент смерті був спадкодавець, а нерухоме майно переходить у власність держави, на території якої воно знаходиться.

Стаття 36
Форма заповіту

Форма заповіту визначається законодавством Договірної Сторони, громадянином якої був спадкодавець на момент складання заповіту. Однак, достатньо, щоб було дотримано законодавство Договірної Сторони, на території якої був складений заповіт. Це положення застосовується і відносно скасування заповіту.

Стаття 37
Компетентність у справах
про успадкування

1. Провадження у справах про успадкування рухомого майна, за винятком випадків, передбачених пунктом 2 цієї статті, провадять установи Договірної Сторони, на території якої спадкодавець мав останнє постійне місце проживання.

2. Якщо все рухоме спадкове майно знаходиться на території Договірної Сторони, де спадкодавець не мав останнього постійного місця проживання, тоді за заявою спадкоємця або відказоодержувача, якщо з цим згодні всі спадкоємці, провадження по справі про успадкування провадять установи цієї Договірної Сторони.

3. Провадження у справах про успадкування нерухомого майна провадять установи Договірної Сторони, на території якої знаходиться це майно.

4. Положення цієї статті застосовуються і до спорів у справах про успадкування.

Стаття 38
Заходи щодо охорони спадщини

1. Компетентні органи однієї Договірної Сторони застосовують згідно з своїм законодавством заходи, необхідні для охорони спадкового майна, яке знаходиться на її території, залишеного громадянином другої Договірної Сторони.

2. Органи, відповідальні за застосування заходів по охороні спадщини після смерті громадянина другої Договірної Сторони, зобов'язані негайно повідомити консула цієї Договірної Сторони про смерть спадкодавця та про осіб, які заявили про свої права на спадщину, про відомі їм обставини, що стосуються осіб, які мають право на спадщину і про місце їх перебування, про наявність заповіту, про розмір та вартість спадщини, а також про те, які застосовані заходи по охороні спадщини.

3. На вимогу дипломатичного представництва або консульської установи їм передається спадкове рухоме майно та документи померлого.

4. Дипломатичне представництво або консульська установа однієї Договірної Сторони мають право представляти інтереси громадян цієї Договірної Сторони у питаннях успадкування перед органами другої Договірної Сторони без особливого доручення, якщо ці громадяни з-за відсутності або з інших поважних причин

не взмозі своєчасно захищати свої права та інтереси і не призначили уповноваженого.

5. Якщо громадянин однієї Договірної Сторони помер під час поїздки по території другої Договірної Сторони, де він не мав постійного місця проживання, тоді речі, що знаходилися при ньому, за описом передаються дипломатичному представництву або консульській установі Договірної Сторони, громадянином якої був померлий.

Стаття 39 Видача спадщини

1. Якщо рухоме спадкове майно або грошова сума, виручена від продажу рухомого або нерухомого спадкового майна, підлягає після закінчення спадкового провадження передачі спадкоємцям, місце проживання або місцеперебування яких знаходиться на території другої Договірної Сторони, тоді спадкове майно або виручена грошова сума передаються дипломатичному представництву або консульській установі цієї Договірної Сторони.

2. Установа, що компетентна у справах про успадкування, дає розпорядження про видачу спадкового майна дипломатичному представництву або консульській установі.

3. Це майно може бути передане спадкоємцям, якщо:

1) всі вимоги кредиторів спадкодавця, які заявлені у строк, встановлений законодавством Договірної Сторони, де знаходиться спадкове майно, сплачені або забезпечені;

2) сплачені або забезпечені всі пов'язані з успадкуванням збори;

3) компетентні установи дали, якщо необхідно, дозвіл на вивіз спадкового майна.

4. Переведення грошових сум здійснюється відповідно до діючого на території Договірних Сторін законодавства.

РОЗДІЛ II

ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ

Стаття 40

Визнання та виконання рішень у цивільних справах, а також у кримінальних справах в частині відшкодування шкоди

1. Договірні Сторони взаємно визнають та виконують рішення установ юстиції у цивільних справах, що набули чинності, а також вироки в частині відшкодування шкоди, заподіяної злочином.

2. На території Договірних Сторін визнаються також без спеціального провадження рішення органів опіки та піклування, органів реєстрації актів громадянського стану та інших установ у цивільних справах, які не потребують за своїм характером виконання.

Стаття 41
Розгляд клопотань про дозвіл
виконання рішень

1. Розгляд клопотань про дозвіл виконання рішень входить до компетенції судів Договірної Сторони, на території якої повинно бути здійснене виконання.

2. Клопотання про дозвіл виконання подається до суду, що виніс рішення по першій інстанції, який супроводжує його до суду, компетентного винести рішення у клопотанні.

3. Реквізити клопотання визначаються законодавством Договірної Сторони, на території якої повинно бути здійснене виконання.

4. До клопотання про дозвіл виконання необхідно прикласти:

1) завірену судом копію рішення, офіційний документ про те, що рішення набуло чинності, якщо це не випливає з тексту самого рішення, а також довідку про його виконання, якщо рішення раніше виконувалось на території Договірної Сторони;

2) документ, з якого випливає, що відповідачу, який не взяв участі у процесі, було своєчасно та в належній формі хоча б один раз вручено повідомлення про виклик до суду;

3) завірені переклади документів, що вказані у підпунктах 1 та 2 цього пункту.

5. Якщо у суду при видачі дозволу на виконання виникне сумнів, він може запитати у особи, яка порушила клопотання про виконання рішення, пояснень, а також опитати боржника по суті клопотання та у випадку необхідності запитати роз'яснень у суду, який виніс рішення.

Стаття 42
Порядок виконання рішень

1. Порядок виконання регулюється законодавством Договірної Сторони, на території якої повинно бути здійснене виконання.

2. Відносно судових витрат, пов'язаних з виконанням, застосовується законодавство Договірної Сторони, на території якої рішення повинно бути приведене до виконання.

Стаття 43
Відмова у визнанні та виконанні
судових рішень

У визнанні судового рішення або у дозволі виконання може бути відмовлено:

1) якщо особа, яка порушила клопотання, або відповідач у справі не брав участі у процесі внаслідок того, що йому або його уповноваженому не був своєчасно та належним чином вручений виклик до суду;

2) якщо по тому ж правовому спору між тими ж сторонами на території Договірної Сторони, де повинно бути визнане та виконане рішення, було вже раніше винесене рішення, що набуло чинності,

або якщо установою цієї Договірної Сторони було раніше порушено провадження у даній справі;

3) якщо згідно з положеннями даного Договору, а у випадках, не передбачених даним Договором, відповідно до законодавства Договірної Сторони, на території якої рішення повинно бути визнаним та виконаним, справа відноситься до виключної компетенції її установ.

Стаття 44 Визнання мирових угод

Положення статей 40-43 даного Договору про судові рішення застосовуються і до мирових угод, затверджених судом.

Стаття 45 Вивезення речей та переказ грошових сум

Положення даного Договору про виконання рішень не торкаються законодавства Договірних Сторін про переказ грошових сум та про вивезення предметів, придбаних у результаті виконання.

РОЗДІЛ III ПРАВОВА ДОПОМОГА ТА ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ У КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВАХ

Стаття 46 Обов'язковість порушення кримінального переслідування

1. Кожна Договірна Сторона на прохання другої Договірної Сторони порушує відповідно до свого законодавства кримінальне переслідування відносно своїх громадян, підозрюваних у скоєнні злочинів на території другої Договірної Сторони.

2. Матеріали попереднього розслідування, а також заяви про кримінальне переслідування, що подані відповідно до законодавства однієї Договірної Сторони в її компетентні установи в належні строки, дійсні і на території другої Договірної Сторони.

3. Особи, яким злочином завдано матеріальної шкоди, у зв'язку з чим направлено клопотання про порушення кримінального переслідування, можуть брати участь у справі, якщо ними пред'явлені вимоги про відшкодування шкоди.

Стаття 47 Прохання про порушення кримінального переслідування

1. Прохання про порушення кримінального переслідування повинно бути складене у письмовій формі і містити:

- 1) найменування запитуючої установи;
- 2) опис діяння, у зв'язку з яким направлено прохання про

порушення кримінального переслідування;

3) по можливості більш точно зазначення часу та місця скоєння діяння;

4) текст закону запитуючої Договірної Сторони, на підставі якого діяння визнається злочином;

5) прізвище та ім'я підозрюваної особи, відомості про її громадянство, місце проживання або місцеперебування та інші відомості про цю особу, а також, по можливості, опис зовнішності цієї особи, її фотографію та відбитки пальців;

6) заяви потерпілого у кримінальній справі, що порушується за заявою потерпілого та про відшкодування матеріальної шкоди, якщо така є;

7) відомості про розмір завданої матеріальної шкоди.

До прохання додаються матеріали попереднього розслідування та докази, що є у розпорядженні запитуючої Договірної Сторони. При передачі предметів, що є знаряддям злочину, або потрапили до злочинця в результаті такого злочину, слід враховувати положення пункту 3 статті 59.

2. Якщо особа в момент направлення прохання про порушення кримінального переслідування згідно з пунктом 1 статті 46 утримується під вартою на території Договірної Сторони, яка направляє прохання про порушення такого переслідування, вона доставляється на територію другої Договірної Сторони. Передача такої особи здійснюється із застосуванням пункту 1 статті 57 даного Договору. Відправлення по етапу особи, яка утримується під вартою на території другої Договірної Сторони, санкціонується відповідною посадовою особою.

Стаття 48

Видача осіб у зв'язку з кримінальним переслідуванням

1. Договірні Сторони зобов'язуються відповідно до положень даного Договору на прохання видавати одна одній осіб, які знаходяться на їх території для притягнення до кримінальної відповідальності або для приведення до виконання вироку.

2. Видача здійснюється за діяння, що відповідно до законодавства обох Договірних Сторін є злочинами і за скоєння яких передбачається покарання у вигляді позбавлення волі на строк більш, як один рік, або інше більш тяжке покарання. Видача для приведення вироку до виконання здійснюється у випадку засудження за скоєння таких злочинів до позбавлення волі на строк більше шести місяців або іншого більш тяжкого покарання.

Стаття 49

Відмова у видачі

1. У проханні про видачу може бути відмовлено, якщо:

1) особа, відносно якої направлене прохання про видачу, є громадянином запитуваної Договірної Сторони або особою, якій у цій державі надано право притулку;

2) кримінальне переслідування відповідно до законодавства

обох Договірних Сторін порушується тільки за скаргою потерпілого;

3) на момент отримання прохання кримінальне переслідування відповідно до законодавства запитуваної Договірної Сторони не може бути порушено або вирок не може бути приведеним до виконання внаслідок закінчення строку давності або на іншій законній підставі;

4) відносно особи, про видачу якої направлено прохання, на території запитуваної Договірної Сторони за той же злочин було винесено вирок або постанову про припинення провадження у справі, що набули чинності;

5) злочин, у зв'язку з яким направлено прохання про видачу, здійснений на території запитуваної Договірної Сторони.

2. При відмові у видачі запитувана Договірна Сторона повідомляє запитуючій Договірній Стороні підстави відмови.

Стаття 50 Відстрочка видачі

Якщо відносно особи, про видачу якої направлене прохання, здійснюється кримінальне переслідування або вона відбуває покарання за інший злочин на території запитуваної Договірної Сторони, видачу може бути відстрочено до закінчення кримінального переслідування, відбуття покарання, звільнення від кримінальної відповідальності з будь-якої законної підстави.

Стаття 51 Тимчасова видача

Якщо відстрочка видачі, передбачена статтею 50, може спричинити закінчення строку давності кримінального переслідування або утруднити розслідування злочину, тоді за обґрунтованим клопотанням може бути здійснено видачу на час за умови, що видану особу буде негайно повернено після проведення процесуальних дій, для яких її було видано, і не пізніш, як три місяці від дня видачі.

Стаття 52 Видача за клопотанням декількох держав

Якщо клопотання про видачу однієї і тієї ж особи надійшли від декількох держав, то питання про те, яке з них полягає задоволенню, вирішує запитувана Договірна Сторона.

Стаття 53 Межі кримінального переслідування виданої особи

1. Без згоди запитуваної Договірної Сторони видану особу не може бути притягнуто до кримінальної відповідальності або піддано покаранню у зв'язку з злочином іншим, ніж той, який був підставою для видачі.

2. Особу не може бути також видано третій державі без згоди

запитуваної Договірної Сторони.

3. Не вимагається згода запитуваної Договірної Сторони, якщо видана особа не залишила протягом 15 днів після закінчення кримінального переслідування, відбуття покарання або звільнення з будь-якої законної підстави територію запитуючої Договірної Сторони або якщо вона добровільно повернулася туди вже після того, як вона її залишила. У цей строк не зараховується час, протягом якого видана особа не могла залишити територію запитуючої Договірної Сторони з незалежних від неї підстав.

Стаття 54 Прохання про видачу

1. Прохання про видачу повинно бути складене у письмовій формі і містити:

- 1) найменування запитуючої установи;
- 2) опис скоєного злочину та текст закону запитуючої Договірної Сторони, на підставі якого діяння визнається злочином;
- 3) прізвище та ім'я особи, відносно якої направлене прохання про видачу, відомості про його громадянство, місце проживання або місцеперебування та інші відомості про його особу, а також, по можливості, опис зовнішності цієї особи, його фотографію та відбитки пальців;
- 4) відомості про розмір заподіяної матеріальної шкоди.

2. До прохання про видачу для здійснення кримінального переслідування повинна бути додана завірена копія постанови про взяття під варту.

3. До прохання про видачу для приведення вироку до виконання повинні бути додані завірена копія вироку з довідкою про те, що він набув чинності, та текст кримінального закону, на підставі якого особу засуджено. Якщо засуджений вже відбув частину покарання або частково відшкодував шкоду, повідомляються також відомості про це.

4. Запитувана Договірна Сторона може додатково запитати відомості, якщо прохання про видачу не містить всіх необхідних даних, вказаних у цій статті. Друга Договірна Сторона повинна відповісти на це прохання у строк, що не перевищує один місяць. Цей строк може бути продовжений на 15 днів за наявності поважних причин.

5. Якщо запитувача Договірна Сторона не надасть в установлений строк додаткових відомостей, запитувана Договірна Сторона може звільнити особу, яка взята під варту згідно зі статтею 55.

Стаття 55 Взяття під варту для видачі

Після прийняття рішення про видачу запитувана Договірна Сторона негайно вживає заходів щодо взяття під варту особи, відносно якої направлене прохання про видачу.

Взяття під варту до отримання
прохання про видачу

1. У випадках, що не терплять зволікань, запитувана Договірною Сторона може взяти особу під варту і до отримання від запитуючої Договірної Сторони копії постанови про взяття під варту або вироку, що набув чинності (виписки з вироку), які винесені судом відносно даної особи. При цьому необхідно зазначити, що прохання про видачу буде вислано негайно.

Копії постанови про взяття особи під варту або вироку, що набув чинності (виписки з вироку) відносно даної особи передаються будь-яким способом, який забезпечує передачу усіх реквізитів документів (факс і таке інше).

2. Про причини, з яких прохання про взяття під варту не було задоволено, слід терміново повідомити другу Договірну Сторону.

3. Особа, яку взято під варту, повинна бути звільнена, якщо протягом місяця з дня одержання повідомлення про взяття під варту від другої Договірної Сторони не надійде прохання про видачу. Цей строк за клопотанням запитуючої Договірної Сторони може бути продовжений на 15 днів.

Стаття 57

Здійснення видачі

1. Запитувана Договірною Сторона повідомляє запитуючу Договірну Сторону про своє рішення відносно видачі, інформуючи про місце і час видачі.

2. Якщо запитуюча Договірною Сторона не прийме особу, яка підлягає видачі, протягом 15 днів після встановленої дати видачі, ця особа повинна бути звільнена з-під варті.

Стаття 58

Повторна видача

Якщо видана особа ухилиться від кримінального переслідування або від відбуття покарання і повернеться на територію запитуваної Договірної Сторони, вона може на прохання запитуючої Договірної Сторони бути виданою знову. У цьому випадку не вимагається додавати до прохання документи, зазначені у статті 54.

Стаття 59

Передача предметів

1. Договірною Сторона, яка запитується про видачу, передає запитуючій Договірній Стороні предмети, що є знаряддям злочину, що мають сліди злочину або набуті злочинним шляхом; предмети, що можуть бути визнані у кримінальній справі речовими доказами. Ці предмети передаються на прохання і в тому випадку, коли видача особи внаслідок її смерті або з інших причин не може відбутись.

2. Запитувана Договірною Сторона може затримати на час передачу зазначених у пункті 1 цієї статті предметів, якщо вони необхідні для провадження в іншій кримінальній справі. Вони також можуть бути передані запитуючій Договірній Стороні тимчасово за взаємною домовленістю.

3. Права третіх осіб на передані запитуючій Договірній Стороні предмети залишаються в силі. Після закінчення провадження у справі ці предмети повинні бути повернуті Договірній Стороні, яка їх передала.

Стаття 60 Транзитне перевезення

1. Кожна з Договірних Сторін на прохання другої Договірної Сторони дозволяє перевезення по своїй території осіб, які видані другій Договірній Стороні третьою державою. Договірні Сторони не зобов'язані давати дозвіл на перевезення осіб, видача яких не допускається відповідно до положень даного Договору.

2. Прохання про дозвіл перевезення оформлюється і направляєється у тому ж порядку, що і прохання про видачу.

3. Компетентні установи Договірних Сторін узгоджують у кожному окремому випадку спосіб, маршрут та інші умови транзиту.

4. Витрати, пов'язані з транзитним перевезенням, несе запитуюча Договірною Сторона.

Стаття 61 Присутність представників Договірних Сторін при наданні правової допомоги у кримінальних справах

Представники однієї з Договірних Сторін можуть за згодою другої Договірної Сторони бути присутніми при виконанні клопотання про надання правової допомоги у кримінальних справах другою Договірною Стороною.

Стаття 62 Відомості про судимість

Договірні Сторони надають одна одній на прохання відомості про судимість осіб, засуджених раніше їхніми судами, якщо ці особи притягаються до кримінальної відповідальності на території запитуючої Договірної Сторони.

Стаття 63 Відомості про результати кримінального переслідування

Договірні Сторони повідомляють одна одній відомості про результати кримінального переслідування особи, відносно якої було направлено прохання про порушення кримінального переслідування або про видачу. На окреме прохання висилається копія вироку, який набув чинності, або іншого остаточного рішення.

Стаття 64
Відомості про вироки

Договірні Сторони будуть щорічно повідомляти одна одній відомості про вироки, які набрали чинності, що винесені судами однієї Договірної Сторони відносно громадян другої Договірної Сторони.

ч а с т и н а т р е т ь я
ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 65
Набуття чинності Договору

Даний Договір підлягає ратифікації і набуде чинності через 30 днів після обміну ратифікаційними грамотами, який відбудеться у

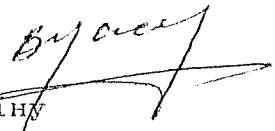
Стаття 66
Строк дії Договору

1. Даний Договір буде діяти протягом п'яти років з дня набуття ним чинності.
2. Договір буде залишатися чинним на наступні п'ятирічні періоди, якщо жодна з Договірних Сторін не денонсує його, повідомивши про це нотою другу Договірну Сторону не менш, як за шість місяців до дати закінчення строку дії даного Договору.
3. Даний Договір може бути змінений та доповнений у порядку його укладення.

Вчинено у м. Києві 15 лютого 1995 року
у двох примірниках, кожний естонською та українською мовами,
причому обидва тексти є однаково автентичними.

За Естонську Республіку

За Україну